

Ruchy obrotowe

P1.4.1.1

Wykres drogi w czasie ruchu obrotowego.
Pomiar czasu za pomocą licznika

P1.4.1.2

Wykres drogi w czasie w ruchu obrotowym.
Rejestracja oraz analiza za pomocą urządzenia CASSY

Wykres drogi w czasie ruchu obrotowego - Pomiar czasu za pomocą licznika (P1.4.1.1_a)

Nr kat.	Opis	P 1. 4. 1. 1 (a)	P 4. 1. 2
347 23	Model ruchu obrotowego	1	1
337 46	Fotokomórka	1	
575 471	Licznik czasu S	1	
501 16	Kabel wielożyłowy, 6-biegunowy, 1,5 m	1	1
300 76	Statyw laboratoryjny II, 16 cm x 13 cm	1	1
301 07	Listwa z uchwytem, prosta	1	1
337 462	Fotokomórka		1
337 464	Zestaw koła sprężynowego		1
524 013	Czujnik-CASSY 2		1
524 074	Licznik czasu S		1
524 220	CASSY Lab 2		1
336 21	Magnes z uchwytem		1
300 41	Pręt statywu 25 cm, 12 mm Ø		1
300 11	Cylindryczna podstawa		1
501 46	Kabel, 100 cm, czerwono/niebieski, para		1
	dodatkowo wymagane: komputer PC z Windows XP/Vista/7		1

Dysk z pleksiglasu o niskim tarciu modelu obrotowego jest wprowadzany w jednostajny i jednostajnie przyspieszony ruch do ilościowego zbadania ruchu obrotowego. Bariery świetlne są użyte do wyznaczenia prędkości kątowej; wiązki światła są przerywane przez 10° flaki zamontowane na dysku rotacyjnym. Gdy użyte są dwie bariery, pomiar czasu t może być rozpoczęty i zatrzymany dla dowolnego kąta φ (opcjonalnie). Doświadczenie to wyznacza średnią prędkość

$$\omega = \frac{\varphi}{t}$$

Jeśli dostępna jest tylko jedna bariera, czas zasłonięcia Δt jest mierzony, co umożliwia obliczanie chwilowej prędkości kątowej

$$\omega = \frac{10^\circ}{\Delta t}$$

Użycie systemu akwizycji danych CASSY ułatwia badanie obrotowego ruchu jednostajnego i jednostajnie przyspieszonego. Nić rozciągnięta wzdłuż powierzchni modelu obrotowego przesyła ruch obrotowy do czujnika ruchu, którego sygnały są adaptowane do wejść pomiarowych CASSY przez ramkę.

W doświadczeniu P1.4.1.1, prędkość kątowa ω i przyspieszenie kątowe α są rejestrowane analogicznie do przyspieszenia w ruchu postępowym. Badane są oba ruchy obrotowe – jednostajny i jednostajnie przyspieszony. Wyniki są wykresiane na wykresie prędkości w czasie $w(t)$. W przypadku ruchu jednostajnie przyspieszonego dysku obrotowego początkowo znajdującego się w spoczynku, przyspieszenie kątowe może zostać wyznaczone z liniowej funkcji

$$\omega = \alpha \cdot t$$

Tematem doświadczenia P1.4.1.2 obrotowe ruchy jednorodne i stale przyspieszone, które są badane analogicznie do ruchów postępowych